

Det ærede Medlem Hr. Chr. Søgaard følte sig lidt ubehageligt berørt ved, at vi stadig væk fremdrog, hvad Venstre havde sagt, og hvad Venstre i sin Tid ønskede. Det er muligt, at det kan være ubehageligt at blive stillet Ansigt til Ansigt med sit Partis tidligere Standpunkter, men den Omstændighed, at enkelte Medlemmer har forladt disse, kan ikke hindre os i nu og da at sige, hvorledes Venstre i fordums Tid saa paa disse Spørgsmaal. Til Slut vil jeg blot sige til det ærede Medlems Udtalelse om, at jeg i Dag havde beklaget, at man fremdeles drog Kold og Grundtvig med ind under denne Forhandling, at den ærede sidste Taler, Hr. Moltesen, jo ogsaa mente, at man skulde lade Kold og Grundtvig ligge ved denne Forhandling. Og naar det ærede Medlem sagde, at under Finansloven havde jeg jo givet Tilladelse til, at ærede Medlemmer i vid Udstrækning drog Kold og Grundtvig ind under Forhandlingerne, saa vil jeg hertil sige — det kan jeg gøre i Dag —, at naar jeg tillod det, var det, fordi jeg ikke kunde hindre det. Havde jeg kunnet hindre det, vilde jeg have gjort det, men saaledes som vor Finanslovdebat gennem Tiderne har forment sig, er der skabt den Tradition, at man under den kan tale om alt, hvad man vil. Mine Henstillinger til ærede Medlemmer om ikke at drage disse Spørgsmaal frem blev jo fra en enkelt Side optaget meget unaadigt, og fra andre Sider blev der ikke taget noget Hensyn dertil. Det er Forklaringen paa, at Medlemmerne fortsat talte om Kold og Grundtvig.

Anden Næstformand (Parkov): Det ærede Medlem Hr. Vilhelm Rasmussen har Ordet for en kort Bemærkning.

Vilhelm Rasmussen: Jeg hører til dem, som har en ganske anden Opfattelse, hvad Kold og Grundtvig angaar. Jeg mener, at det danske Folk ikke tidt nok og indgaaende nok kan udvikle, hvad Kold og Grundtvig har ment, og hvad der kan læres deraf i vore Dage. Mende ærede Medlemmer, som har talt i Dag, synes ikke at kende Kold og Grundtvig videre indgaaende. Jeg skal bl. a. gøre opmærksom paa, at Kold for sit Vedkommende ikke interesserede sig synderligt for, at Børn skulde lære at læse og skrive: det var noget, der altid kunde komme — det siger han i sit lille interessante Skrift —, de skal først ved mundtlig Undervisning vækkes og have en Synskreds, saa kan de altid lære at læse (*Moltesen:* Det kender vi nok!). Det var da i aaben Strid med det, det ærede Medlem

sagde, da han selv talte. Saa siger han et andet Sted: Man maa have noget at skrive om, før man lærer at skrive, føle Trang til Kundskab, før man lærer at læse. Han udtaler sig et andet Sted om Skriveøvelserne og siger: Paa Skønskrift ses kun lidt, mest paa Stilens Oprindelighed. Han vilde ved det mundtlige Ord vække Børnene og vilde skyde Læseøvelser, Skriveøvelser og Regneøvelser ud til en senere Alder. Derfor havde jeg før Ret, da jeg sagde, at jeg var forbavset over det ærede Medlem Hr. Chr. Søgaards Udtalelser, thi disse Tanker finder vi intet om i alle de Cirkulærer og Anordninger, der er udstedt, medens Venstre har haft Ledelsen af Folkeskolen her i Danmark.

Anden Næstformand (Parkov): Det ærede Medlem Hr. Chr. Søgaard har Ordet for en kort Bemærkning.

Chr. Søgaard: Til det ærede Medlem Hr. H. P. Hansen vil jeg sige, at jeg vedblivende ikke kan se andet end, at Kold og Grundtvig hører mere hjemme under denne Behandling end under Finanslovbehandlingen. Det er jo vore store Mænd, og jeg kan ikke se, at det skulde være saa galt, som det ærede Medlem Hr. Moltesen mener, at drage dem frem ved en saadan Lejlighed, og jeg tror ogsaa, at vi kan lære af dem. Det ærede Medlem Hr. H. P. Hansen blev ved at tale om, hvad Venstre har sagt tidligere, men det ærede Medlem glemte at rette sin Fejltagelse med Hensyn til vor Stilling til de private Skoler i København. Det ærede Medlem har taget fejl paa dette Punkt, men det rørte det ærede Medlem klogeligt ikke ved.

Anden Næstformand (Parkov): Det ærede Medlem Hr. Vesterager har Ordet for en kort Bemærkning.

Vesterager: Jeg skal ikke stærkt diskutere Grundtvig og Kold, men jeg føler, at naar man endelig vil have dem saa stærkt frem i Forgrunden, som de nu er kommet, kan man ikke komme bort fra selve den Aandsmagt, der staar bagved Bevægelsen; man kan ikke nøjes med at tage Formen, de ydre Rammer alene, man maa ogsaa anerkende, hvad der staar bagved, og hvad de kæmpede for, som jeg gjorde opmærksom paa i mit første Indlæg. Men man gaar stadig udenom dette Spørgsmaal, og i det hele taget udenom alt det, som skal være Grundlaget for Skolens Opdragelse, og Maalet for det aandelige Indhold, som man